

SVEITSILÄISIÄ PERINTEITÄ JA TAPAHTUMIA

1) Juliaanisen kalenterin mukaisena uutena vuotena, eli tammikuun 13. päivän aikaan, Itä-Sveitsissä Appenzellissa vietetään *Alte Silvester* -juhlaa. Osa miehistä pukee ylleen hameen ja kulkusia ja osa housuasun, kukin asettaa päähänsä maalatun laajan kehikon tai pienoismalliasetelman. Näin he vuoden vaihtumista juhlien marssivat kulkueena kylästä ja talosta toiseen ja jodlaavat perinteisesti ilman sanoitusta.

[Appenzeller_Braeuche_und_Traditionen_DE.pdf](#)

2) Tammi-helmikuun vaihteen *Nordic day* -hiihtotapahtuma Bernin kantonin kaakkoisosassa Kanderstegin kylässä on järjestetty 18 vuotena. Ilmoittautuvat kokoavat murtomaahiihtojoukkueen, kisassa kunkin hiihtäjän kilpakerrosten määrä lasketaan, ja eniten kierroksia hiihtänyt joukkue sekä hauskin joukkueasu palkitaan. Alueella on juoma- ja ruokatarjoilua sekä karnevaalibändi.

[Nordic Day & Volklauf | Schweiz Tourismus \(myswitzerland.com\)](#)

3) Helmikuun paaston aikaan vietetään *Tschäggtä*'ää eteläisen Wallisin kantonin Lötschental-laaksossa. Miehet pukevat ylleen suuret puiset naamarit ja turkisivällyt ja kulkevat kylissä ihmisiä pelotellen. He eivät paljasta henkilöllisyyttään tapahtuman aikana. Tavan uskotaan periytyvän keskiajalta ja ilmentävän protestia kirkon ylivaltaista kontrollia ja muita kaukaisia hallitsijoita kohtaan.

[Tschäggtä / Fasnacht | Lötschental Tourismus \(loetschental.ch\)](#)

4) 1. maaliskuuta järjestetään *Challandamarz*-kulkueita Itä-Sveitsissä Graubündenin kantonin useammassa kylässä. Kevään tulon -juhlassa sinipuseroiset ja punapipoiset pojat heiluttavat kalkattavia lehmänkelloja ja laulavat kylätoreilla. Ammoisina aikoina tällaisilla melukulkueilla herätettiin kevääseen kuuluvaa hedelmällisyyttä. Tämä tapa katosi välillä, kunnes perinne herätettiin eloon Scuolissa vuonna 1934.

[Chesa La Furia - Engadin & Traditions](#)

5) Paastonajan alun *Fasnacht* on yleistynyt reformoidunkin kirkkokunnan valta-alueella. Näin karnevaalikulkueita järjestetään kymmenissä kaupungeissa helmi-maaliskuussa. Kirkon paastonaika alkaa laskiaisen jälkeisenä keskiviikkona 46 vuorokautta ennen pääsiäistä, mutta sunnuntaisin ei paastota. Näinä pääsiäiseen valmistautumisen viikoilla järjestetään *Prunk*-illanviettoja, joissa esiintyjät huvittavat yleisöä herjaamalla rehvakkaasti vallanpitäjien ja julkkisten viimeaikaisia touhuja. Eri yhdistykset näkevät valtavasti vaivaa puheiden mutta erityisesti kulkueasujen valmistelussa.

- Pohjoisen Basel-kaupungin karnevaali on Sveitsin suurin. Karnevaali järjestetään aina saman tiukan rituaalisäännön mukaan. Baselin karnevaali onkin otettu Unescossa aineettomien kulttuuriperintöjen joukkoon. Tapahtuman avaus on 5 viikkoa ennen pääsiäistä, kun aamuvaihainen kulkue halkoo kaupunkia. Karnevaalia kestää kolme päivää ja yötä, joiden aikana Basel on poikkeustilassa.

[Basler Fasnacht \[2022\] | Daten, Programm & Geschichte | basel.com](#)

- *Rabadan* eteläisen Ticinon kantonin pääkaupungissa Bellinzonassa on Sveitsin toiseksi suurin karnevaali. Tapahtuma alkaa 6,5 viikkoa ennen pääsiäistä ja hulinaa kestää kuusi vuorokautta. [Pieghevole-2020.pdf \(rabadan.ch\)](#)

- Luzernin kaupungissa Keski-Sveitsissä karnevaalikulkueet starttaavat 6,5 viikkoa ennen pääsiäistä. Karnevaali kestää viisi päivää. [Stadt Luzern - Fasnacht in Luzern](#)

6) Joka kolmas kesä järjestetään valtakunnallinen *Jodlerfest*. Paripäiväisessä festivaalissa jodlauksen lisäksi esitellään kansallispukujen kirjoja ja maaseudun perinteitä. Kansallinen yhdistys perustettiin vuonna 1910 ja tämän jälkeen perustettiin kantonien jodlaajayhdistykset. Eri lajiosastoja on nais- ja miesjodlaajille, alppitorvenpuhaltajille, lipunheittäjille, ja kuoronjohtajille. Kansallista jodlaustapahtumaa on järjestetty vuodesta 1924. Yhdistyksessä on ulkosveitsiläisten jäsenryhmiä mm. USA:sta, Kanadasta ja Etelä-Afrikasta. Nykyisin tämä tapahtuma vetää jopa aasialaisia turisteja. Seuraava Jodlerfest järjestetään 16.–18. 2023 Keski-Sveitsissä Zugin kantonissa. [Fotogalerie Davos \(jodlerverband.ch\)](#)

7) 1. elokuuta Sveitsin kansallispäivänä kunnat järjestävät yleensä keskipäivän aikaan avoimia tapahtumia, joissa pidetään puheita ja esitetään jodlausta tai muuta kansanperinnettä. Samalla kunnat tarjoavat asukkailleen pikkupurtavaa sekä viiniä, eli sveitsiläisittäin kyseessä on *apero*. Muutoin kansallispäivän sattuessa keskelle viikkoa, sveitsiläiset pysyvät yleensä kotonaan grillaten ja lepäillen. Liittohallituksen puheenjohtaja eli Bundespräsident puhuu kansalle television ja radion välityksellä. Tienoot ja talot on koristeltu muutaman päivän ajaksi Sveitsin liittovaltion sekä kotikantonin lipulla.

8) Kesäisten *Schwingen*-painikisojen huipentuma on valtakunnallinen *Schwing und Älplerfest*, jossa kisataan myös kivenheitossa ja Hornuss-joukkuepelissä. Perinteisessä Scwingen-painissa kaksi miestä kamppailee ulkona tuoreen puunpurun kattamassa ringissä, mutta nykyisin on sarja naisillekin. Kuuluja painitapahtumia ovat myös *Oberland Brünig* Bernin kantonissa ja *Rigi Schwinget* Keski-Sveitsissä. Seuraava kansallinen kisa on tarkoitus järjestää pohjoisessa Baselin lähellä Pratteln’issa 26.–28.8.2022.

[«ESAF erläbe» • Eidgenössisches Schwing- und Älplerfest Pratteln im Baselbiet \(esaf2022.ch\)](#)

9) Syys-lokakuulle ajoittuvia *Winzerfest*-viinijuhlia on järjestetty vuosisatoja ranskan-, italian- sekä saksankielisellä alueella. Sveitsin alueen vanhimmat, roomalaisten perustamat Genevenjärven rantojen viinialueet on listattu Unescossa kulttuuriperinnöksi.

[Lavaux UNESCO - Terraced Vineyards \(region-du-leman.ch\)](#)

Kaikille tarkoitettuja ”kiitosjuhlia” kulkueineen ja viininmaistelutilaisuuksin tarjotaan mm. Länsi-Sveitsissä Bielinjärven rannoilla kaksikielisessä Erlachissa ja eteläisessä Wallisin kantonissa Salgesch’issa. Alueittan kerran vuodessa järjestetään avoimet viinikellarit -viikonloppu.

[Weinkultur - Salgesch I Salquenen](#)

Kolmipäiväinen vuosittainen *Fête des vendanges* ranskankielisessä Neuchâtel-kaupungissa on Sveitsin suurin viinijuhlaa. Vierailijoita käy noin 300 000, kun kaupungissa itsessään asukkaita on

noin 34 000. Seuraava festivaali on tarkoitus järjestää 23.–25.9.2022.

https://youtu.be/hRI8U7uGf_Q

10) Syyskuussa laaksokylissä järjestetään *Alpabzug* sekä alppijuuston jako. Karja on viettänyt kesän alppilaitumilla ja siellä maidosta on valmistettu juustoa. Karja palaa kukkasin koristeltuna kotinavettoihin. Laaksokyliin laitetaan katselijoille pöytiä ja penkkejä, ja tarjolla on juomaa ja syötävää kuten raclette-juustoa lisukkeineen. Juuston jako järjestetään vuorijuustolassa tai alhaalla laaksossa. Näihin eloiisiin kesälaitumen päätösjuhliin voivat turistitkin osallistua katselijoina. [«Chästeilet» Justital | interlaken.ch](http://www.chaesteilet.ch)

11) Perinteisesti marraskuun neljäntenä maanantaina järjestettävä Bernin *Zibelemärit* on kenties koko Sveitsin suurin yksipäiväinen markkinatapahtuma. Hitaiksi ja hiukkasen joustamattomiksi mainittujen berniläisten sipulimarkkinat saivat alkunsa keskiajalla, vietettäessä sadonkorjuun juhlaa kirkkomessulla, jolloin maalaisväki toi tuotteitaan myyntiin. Vuodesta 1850 sipulit ovat pääartikkelina. Markkinakojujen laittelu alkaa nykyisinkin aamulla kello neljä. Lisäjunia porhaltaa eri suunnista kohti pääkaupunkia, jonka vanhankaupungin pitkällä ostoskadulla tarjotaan kojuista sipulia letteinä ja piirakoina sekä muita käsityötuotteita. [Zibelemärit \(Zwiebelmarkt\) - Bern Welcome](http://www.zibelemarit.ch)

12) Joulukuiset useampiviikkoiset *Kristkindmärit*-tapahtumat ovat yleistyneet sitten 1980-luvun. Sveitsiläiset joulumarkkinat ovat huomattavasti pienempiä kuin Saksan tunnetuimmat, mutta tarjolla on monenlaista joulukoristetta ja käsityötä kynttilöistä villasukkiin ja hilloihin sekä kuumia makkaroita, piirakoita ja luonnollisesti hehkuviiniä ja punssia. Sveitsin laajin joulumarkkina löytyy Aargaun kantonin Bremgartenista. Keski-Sveitsissä vanhan Einsiedeln-luostarikunnan joulumarkkina on charmantti, kuten myös luostarikirkossa joulukuun alun kahtena sunnuntaina järjestettävä adventtikonsertti. Annabelle-lehden rankkaus sveitsiläisistä joulumarkkinoista: [Die schönsten Weihnachtsmärkte der Schweiz - Annabelle](http://www.annabelle.ch)

13) Kaksi viikkoa ennen joulua järjestetään *L'Escalade* Genevessä Länsi-Sveitsissä. Tässä vuoden 1602 taistelua muistelevassa festivaalissa juhlitaan Geneven vapauttamista Savoyn valtakunnasta. Sittenmin itsenäinen kaupunkivaltio Geneve liittyi Sveitsin valaliittoon vasta vuonna 1815 Napoleonin sotien jälkeisen sopimuksen seurauksena. Kolmepäiväinen iL'Escalade on kaupungin kenties merkittävin järjestetty tapahtuma ja geneveläisten eräänlainen oman kansallispäivän juhla. [2021 See l'Escalade Festival and Celebrations in Geneva in Mid-December \(lake-geneva-switzerland.com\)](http://www.lake-geneva-switzerland.com)

14) Joka perjantai klo 8-14 Sionin (saks. Sitten) kaupungin vanhassa osassa pidetään markkinoita. Tätä eteläisen kaksikielisen Wallisin (rans. Valais) kantonin pikkukaupunkia ympäröi kaksi vanhaa puolustuslinnaa sekä jylhät vuoret. Läpi vuoden järjestettävät perjantaimarkkinat tarjoavat

moninaisia paikallisia käsitöitä ja leivonnaisia, asusteita sekä muuta mielenkiintoista. Ihmisiä istuu terasseilla ja ravintoloissa jo aamupäivällä nauttimassa paikallisista juomista.

Sionissa voi osallistua myös opastetuille viini- tai gourmet-kierroksille, joita niin ikään järjestetään jokaiseen vuodenaikaan.

[Altstadtmarkt \(siontourisme.ch\)](http://siontourisme.ch)